

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Projectdirectie Groningen

Auteur

[Redacted]

Datum

14 maart 2022

Kenmerk

DGKE-PDG /22171552

Bhm: 22070078

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Advies Raad van State op novelle bij wetsvoorstel
Versterken Groningen

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Aanleiding

Op 22 december jl. bracht de Raad van State (hierna: RvS) haar advies uit over de novelle bij het wetsvoorstel Versterken Groningen (zie bijlage). De RvS adviseert de novelle niet in te dienen bij de Tweede Kamer, tenzij deze wordt aangepast (dictum C). In deze nota leggen wij u op de belangrijkste thema's van het RvS-advies beslispunten voor. Na uw reactie worden de teksten van de novelle en het nader rapport (de reactie op het RvS-advies) definitief afgerond.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd ermee in te stemmen dat de novelle en het nader rapport worden opgesteld conform de beslispunten genoemd in deze nota.

Beslispunten ten aanzien van de belangrijkste RvS-opmerkingen

Versterking in eigen beheer

Advies RvS:

- De RvS vraagt te verduidelijken welke stappen de eigenaar in de versterking in eigen beheer kan zetten en onder welke voorwaarden. Hierbij geeft de RvS aan dat het noodzakelijk is dat de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) vanuit veiligheidsbelang een check op de beoordeling in eigen beheer doet; het amendement zag van deze check af.

Voorstel:

- De novelle maakt duidelijk dat de eigenaar de volgende stappen – tezamen of los van elkaar - in eigen beheer kan zetten: 1) de opname en beoordeling, 2) de voorbereiding op de versterking (het ontwerp met de versterkingsmaatregelen). Voor stap 3 in het versterkingsproces (de uitvoering van de maatregelen) regelt de novelle niets: het was voldoende duidelijk dat dit op basis van het wetsvoorstel reeds in eigen beheer kan gebeuren.
- Er gelden voor deelname aan versterking in eigen beheer drie voorwaarden: de woning moet in de versterkingsopgave zitten, de woning mag niet

Ontvangen BBR

constructief verbonden zijn met een andere woning, tenzij eigenaren gezamenlijk de versterking in eigen beheer doen en er mag nog geen beoordeling door NCG zijn uitgevoerd of in de markt zijn gezet om te voorkomen dat gedane of lopende uitvoering ongedaan worden gemaakt.

- Er zijn voorafgaand aan het versterkingsbesluit twee momenten waarop aan de eigenaar die de versterking in eigen beheer uitvoert een vergoeding wordt uitgekeerd om de volgende stap te kunnen zetten. Op deze manier hoeft een eigenaar nooit kosten voor te schieten. Het eerste moment is voorafgaand aan de beoordeling van de veiligheid van de woning, en het tweede moment voorafgaand aan het ontwerp van de maatregelen die moeten worden getroffen. Deze laatste vergoeding wordt alleen verleend als de beoordeling juist is uitgevoerd.
- **NB:** Het feit dat de bewoner apart een vergoeding moet vragen voor het ontwerpen van de te nemen maatregelen kan als te bureaucratisch worden opgevat. Het amendement voor eigen beheer had als intentie om de versterking zonder betrokkenheid van NCG uit te voeren. Dit is echter onuitvoerbaar, omdat NCG hierdoor in het kader van haar veiligheidstaak (ook in het belang van andere eigenaren) niet kan controleren of een woning veilig wordt en geen coördinatie kan voeren over de versterking. De nauwe betrokkenheid van NCG in het voorstel kan mogelijk worden uitgelegd als een gebrek aan vertrouwen in de eigenaar, maar zoals gezegd staat de uitvoerbaarheid voorop.

Beoordeling in eigen beheer in relatie tot de gemeentelijke prioritering

Advies RvS:

- Op basis van het wetsvoorstel bepalen gemeenten in hun lokale programma van aanpak de prioritering van de beoordeling van gebouwen door de NCG.
- Het is echter essentieel dat een eigenaar die het initiatief wil nemen voor de (beoordeling van de noodzaak tot) versterking van zijn woning, met voorrang de NCG-check op de veiligheid krijgt – in afwijking van de gemeentelijke prioritering.

Voorstel:

- De novelle maakt het mogelijk dat de NCG de veiligheidscheck buiten de gemeentelijke prioritering om doet. De gemeentelijke programma's van aanpak sturen op de verdeling van capaciteit die NCG kan inkopen bij ingenieursbureaus. Wanneer een eigenaar zelf een ingenieur vindt die een beoordeling doet, hoeft de NCG slechts een veiligheidscheck op die beoordeling uit te voeren. Ambtelijke gesprekken met de regio geven aan dat dit geen invloed heeft op de capaciteit en de volgorde in de lokale programma's van aanpak.

Bijstand aan de eigenaar in de voorfase

Advies RvS:

- De RvS geeft aan dat het niet gebruikelijk is om in publiekrechtelijke regelingen de kosten te vergoeden die een aanvrager maakt ten behoeve van het indienen van een aanvraag of voor de voorbereiding van een besluit (waarmee de RvS het amendement afwijst).
- De RvS benoemt dat het IMG hier momenteel al een vergoedingsregeling met 'dubbele redelijkheidstoets' voor heeft opgesteld, op grond waarvan de kosten

van een door de aanvrager zelf ingeschakelde bijstandsverlener worden vergoed. Het advies van de RvS is, indien deze regeling behouden blijft, de regeling uit te breiden naar de NCG.

Voorstel:

- U geeft aan het eens te zijn met de RvS dat een dergelijke publiekrechtelijke regeling niet gebruikelijk is. De Kamer heeft echter aangegeven dat de bewoners maximaal ondersteund moet worden om in verweer te treden tegen beslissingen van de overheid waar ze het niet mee eens zijn. Goede ondersteuning hierbij kan bijdragen aan herstel van vertrouwen.
- Het IMG werkt met zaakbegeleiders, de NCG werkt met bewonersbegeleiders die dichter op de bewoner zitten. Het IMG is ingesprongen op de door hun gedetecteerde behoefte om onder voorwaarden bijstand te verlenen bij het schade-adviesrapport dat door schadedeskundigen is opgesteld. Omdat de begeleiders van het IMG meer afstand hebben tot de bewoner heeft het IMG daarom de eerdergenoemde vergoedingsregeling opgesteld waarmee schade-aanvragers worden een extra adviseur kunnen krijgen.
- Uit de consultatiereactie van de maatschappelijke organisaties bleek echter dat er behoefte is aan een bijstandsregeling die breder toegankelijk is dan die van IMG. Daarom is de onafhankelijke stichting Stut & Steun bereid gevonden om met juridische, bouwkundige en financiële kennis bewoners bij te staan. Zij ontvangt daartoe aanvullende subsidie. Gezien de inzet op Stut & Steun is uitbreiding van de IMG-regeling naar de NCG niet nodig.
- **NB:** Met dit voorstel ontstaat een verschil tussen de bijstand in de voorfase in het kader van de schadeafhandeling (IMG-regeling en Stut & Steun) en die in het kader van versterking (Stut & Steun). Dit achten we verdedigbaar omdat de bijstand van Stut&Steun in het kader van de versterking toegankelijk en voldoende volledig is. Dit is met Stut&Steun afgestemd.

Heffing op NAM

Advies RvS:

- Een nadere motivering is nodig waarom de kosten voor bijstand aan eigenaren voor rekening van NAM zouden moeten komen.

Voorstel:

- **Procesbelang van de Staat** stelt de novelle dat de kosten voor juridische, bouwkundige en financiële bijstand noodzakelijk zijn ter bestrijding van de nadelige gevolgen van de gaswinning.
- Gezien de motie-Nijboer om NAM voor alle schade- en versterkingskosten op te laten draaien, wordt alles wat mogelijk geheven kán worden, in de heffing opgenomen. De toelichting van de novelle wordt hierop aangevuld.
- **NB:** De verwachting is dat NAM heffingsbesluiten aanvecht. **Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie** Indien NAM de doorbelasting van deze kosten bestrijdt en de rechter NAM daarin gelijk geeft, zullen deze kosten door de Staat moeten worden gedragen. De kosten voor bijstand bij versterking zijn voorlopig geraamd op €2 mln in totaal. De raming voor schade zal uitkomen op circa € 5 mln per jaar; de einddatum voor schade is afhankelijk van hoe lang er nog aardbevingen zullen zijn. Met de IRF is de novelle meermaals besproken en afgestemd.

Planning

- Na uw reactie worden de novelle en het nader rapport gereed gemaakt. U krijgt beide documenten nog ter accordering voorgelegd.
- Het streven is de novelle en het nader rapport te agenderen in de ministerraad van 14 of 22 april a.s. Voorafgaand aan deze ministerraad bespreken we de novelle graag met u.
- Momenteel vindt nog afstemming plaats met de regio, de maatschappelijke organisaties, de NCG, het ministerie van Financiën en J&V (wetgevingstoets).
- De inwerkingtreding van de wet wordt niet eerder voorzien dan in het derde kwartaal van 2022.

Proces versterking in eigen beheer:

